

הפקולטה למדע הרווחה והבריאות
كلية علوم الرفاه والصحة
החוג לסיעוד **قسم التمريض** ע"ש ציריל ספנסר
Faculty of Social Welfare & Health Sciences
The Cheryl Spencer Department of Nursing

תכנית ההשלמה לתואר ב"א בסיעוד בנצרת

קורס 290.1908: המטפל במפגש הטיפולי

מרצה: ד"ר תמר שלזינגר

שנה"ל תשע"ו 2015-2016
דוא"ל: shleztamar@gmail.com
מועד הקורס: יום ד' 10:00-14:00
שעות קבלה: בתיאום מראש עם המרצה

תיאור הקורס

מתן הטיפול_מחייב את המטפל* לשים עצמו בצד ואת מטופליו במרכז הבמה. האמנם?...

מטרתו של קורס זה להפוך את היוצרות ולשים במרכז הבמה את המטפל. במהלך הקורס נבחן את חווית המטפל במפגש הטיפולי ומה הוא לוקח עמו בתום מפגש זה. כיצד משפיע מתן הטיפול (caring) על מחשבותיו, על רגשותיו ועל עולמו של המטפל? מה הוא "לוקח" איתו מהטיפול אל מרחבים שונים בחייו (זוגיות, הורות, משפחה, תפיסת עולם, תרבות וכו')? כיצד משפיע השימוש האינטנסיבי באמפתיה על המטפל? בהמשך לבחינת ההשפעות על המטפל נברר את הדרכים בהן הוא יכול לשמור על עצמו מפני תהליכים כמו שחיקה, טראומטיזציה משנית ותשישות חמלה, האופייניים לעובדים במקצועות הסיוע, אשר פוגשים סבל באינטנסיביות גבוהה. הקורס מיועד לסטודנטים לסיעוד, בעלי ניסיון בעבודה ובמפגש עם מטופלים.

***במונח "מטפל" הכוונה לגברים ולנשים גם יחד.**

מבנה הקורס

ששה מפגשים בני ארבע שעות אקדמיות כל אחד ומפגש שביעי בן שעתיים אקדמיות - סה"כ 26 שעות אקדמיות.

מתודולוגיה

הרצאות פרונטאליות; הרצאות אינטראקטיביות, צפייה בסרטים, דיונים ולימוד עצמי.

הערכה

מבחן על החומר שנלמד בכיתה ועל הרשימה הביבליוגרפית. ציון עובר: 60%

פירוט נושאי הלימוד בקורס וקריאה נלווית: (יתכנו שינויים ותוספות במהלך הקורס.)

- להיות מטפל- מה זה בכלל? מה אני מביא איתי לטיפול? מה קורה לי במפגש הטיפולי? מה קורה לי במפגש עם נושאים ייחודיים בטיפול (מוות, זקנה, סבל, ילדים, עוני ועוד) ? מה קורה לי אחרי מפגש טיפולי? קריאה רלוונטית:
קייסמנט, פ. (1988). **ללמוד מן המטופל**. תל אביב: הוצאת דביר. הפרק: מחשבות מוקדמות על לימוד מן המטופל. עמ' 15 – 39.
שראל, ע' (2007). המטפל הידען והמטפל החכם (שבתוכנו). בתוך **נ' הדס-לידור ומ' לכמן (עורכים), פרקי קריאה בשיקום והחלמה בבריאות הנפש**, הוצאת ליתם ישראל
Fallowfield, L., & Jenkins, V. (2004). Communicating sad, bad, and difficult news in medicine, **THE LANCET**, 363, 312-319
- **טראומטיזציה משנית, תשישות חמלה ומציאות טראומטית משותפת** קריאה רלוונטית:
גולדבלט, ה' (2013). חווית המפגש של אחיות עם נשים נפגעות אלימות במשפחה. **חברה ורווחה, ל"ג**, 303-329.
דרורי, נ. (2014). **טראומה בהשאלה: מחשבות על הטרומטיזציה הבלתי-נמנעת של המטפל בטראומה** (גרסה אלקטרונית). מאתר **פסיכולוגיה עברית** <http://www.hebpsy.net/articles.asp?id=3167>
לאוננקו ביריוקוב, א., לאוננקו, מ., וקדמון, א. (2013). תשישות החמלה בקרב הצוותים המטפלים באונקולוגיה. **ביטאון הסיעוד האונקולוגי בישראל**, כרך כ"ג, חוברת 2, 36-40.
Clark, M. L., & Gioro, S. (1998). Nurses, indirect trauma, and prevention, **Journal of Nursing Scholarship**, 30, 85-87.

הפקולטה למדע הרווחה והבריאות
كلية علوم الرفاه والصحة

החוג לסייעוד / قسم التمريض / עיש ציריל ספנסר

Faculty of Social Welfare & Health Sciences

The Cheryl Spencer Department of Nursing

- **"על החיים ועל המוות"**

סוגיאל, ר' (1996). **ספר המתים והחיים הטיבטי**. תל אביב, הוצאת גל. הפרק: התבוננות ושינוי. עמ' 41-53

קובלר-רוס, א. (2002). **המוות חשוב לחיים. החיים, המוות והחיים שלאחר המוות**. ירושלים, הוצאת כתב. הפרק: חיים, מוות והחיים לאחר המוות. עמ' 99-130

- **משאבי המטפל: חוסן המטפל, מודל החוסן הרב-מימדי קריאה רלוונטית:**

להד, מ' (2006). **מציאות פנטסטית- הדרכה יצירתית בתרפיה**. טבעון: הוצאת נורד. הפרק: גש"ר מאח"ד: מודל החוסן הרב מימדי. עמ' 23-40..

- **שמירה עצמית- כיצד נשמור על עצמנו מפני השפעות הטיפול? קריאה רלוונטית:**

להד, מ. (2006). **מציאות פנטסטית- הדרכה יצירתית בתרפיה**. טבעון: הוצאת נורד. הפרק: חושך על פני תהום- הדרכת צוות לאחר אסון. עמ' 167-176.
פלוסהיים, ד. (2014). סבל, "עייפות החמלה", נחמה ותקווה. גרסה אלקטרונית, מאתר **פסיכולוגיה עברית**: <http://www.hebpsy.net/articles.asp?id=3158>

Neff, K. D. (2011). Self-compassion, self-esteem, and well-being. **Social and Personality Compass**, 5, 1-12.